

Sygn. akt **IC 973/18**

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie Wydział I Cywilny

w składzie:

**Przewodnicząca: SSO Katarzyna Wilczyńska**

**Protokolant: Katarzyna Skwarczyńska**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 czerwca 2019 roku w W.

sprawy z powództwa W. L. i D. L.

przeciwko (...) Bank (...) S.A.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego w dniu 15 stycznia 2015 r. przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. przeciwko W. L. i D. L., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego dla (...) w W. z dnia 4 marca 2015 r. w sprawie o sygnaturze II Co 182/15;

2. zasądza od (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. solidarnie na rzecz W. L. i D. L. kwotę 11.868 zł (jedenaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Katarzyna Wilczyńska

IC 973/18

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 sierpnia 2018 r. (k. 005) powodowie W. L. i D. L. wnieśli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego w dniu 15 stycznia 2015 r. przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W., opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego (...) w W. z dnia 4 marca 2015 r. w sprawie o sygnaturze II Co 182/15. Powodowie wnieśli również o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie powyższego bankowego tytułu egzekucyjnego w dniu 15 czerwca 2015 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) D. A., sygn. akt KM 466/15, do czasu prawomocnego rozpoznania powództwa oraz o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Powodowie twierdzą, że zawarta przez nich umowa kredytu była nieważna jako: sprzeczna z zasadami współzycia społecznego poprzez obarczenie ryzykiem walutowym wyłącznie kredytobiorców i brak poinformowania o ryzyku, sprzeczna z art. 353 k.c. poprzez arbitralne wyznaczanie kursów stosowanych do waloryzacji zobowiązania oraz sprzeczna z art. 69 Prawa bankowego z uwagi na nieustalenie w umowie wysokości zobowiązania kredytobiorców do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu, wprowadzenie mechanizmu indeksacji kwoty kapitału kredytu i wypłaty poszczególnych transz kredytu, a także bezumownej klauzuli przeliczeniowej odnoszącej się do spłaty poszczególnych rat. Ewentualnie, powodowie podnoszą zarzut abuzywności niektórych postanowień umownych, tj.

klauzul indeksacyjnych oraz klauzuli ubezpieczenia niskiego wkładu własnego. Tym samym, zdaniem powodów, wysokość należności z tytułu umowy kredytu jest niższa niż pozwany twierdzi, a w dniu wypowiedzenia umowy kredytu powodowie nie byli dłużnikami pozwanego, co powoduje, że wypowiedzenie umowy było bezskuteczne.

Powodowie w całości podtrzymali swoje stanowisko w replice z 14 marca 2019 r. (k. 627).

Pozwany w odpowiedzi na pozew z 23 stycznia 2019 r. (k. 360) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Twierdzi, że udzielony powodom kredyt jest kredytem we franku szwajcarskim, a kwotę kredytu pozwany udostępnił powodom na rachunku kredytu wskazanym w § 6 ust. 6 umowy kredytu. Zdaniem pozwanego powodowie od początku obowiązywania umowy mogli spłacać raty kredytu w (...), jednak nie skorzystali z tej możliwości. Pozwany twierdzi, że powodowie od lutego 2011 r. nieterminowo spłacali raty kredytu, a od lipca 2014 r. całkowicie zaprzestali spłaty zobowiązania. Z tego względu bank 27 października 2014 r. wypowiedział im przedmiotową umowę, a 15 października 2015 r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę 96.264,12 CHF.

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 14 listopada 2007 r. powodowie W. i D. L. złożyli w (...) Banku S.A. (obecnie: (...) Bank (...) S.A.) wniosek o kredyt hipoteczny (k.441). Wnioskowali o udzielenie kredytu we franku szwajcarskim, o równowartości kwoty 286.000 zł. Jako cel kredytu wskazano zakup działki budowlanej na rynku wtórnym i refinansowanie poniesionych wydatków. Wraz z wnioskiem kredytowym powodowie podpisali oświadczenie dotyczące ubezpieczenia niskiego wkładu własnego ( (...)) (k. 445) oraz oświadczenie o ponoszeniu ryzyka walutowego (k. 446).

W dniu 27 grudnia 2007 r. r. powodowie W. i D. L. zawarli z pozwanym (...) Bank (...) S.A. (wówczas: (...) Bank S.A.) umowę kredytu nr (...) (k. 459), denominowanego we franku szwajcarskim. Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy, bank udzielił kredytobiorcom kredytu w kwocie 122.966,33 CHF na okres 252 miesięcy.

Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 umowy kredytu kredyt miał zostać wypłacony na rachunek zbywcy nieruchomości wskazany w umowie kupna-sprzedaży nieruchomości. Kredyt miał zostać wypłacony w złotych polskich, po przeliczeniu kwoty kredytu określonej w § 1 według aktualnego kursu kupna dewiz obowiązującego w Tabeli kursów L. Banku w dniu wypłaty kredytu.

Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy kredytu kredytobiorcy zobowiązali się do spłaty zadłużenia w 252 równych ratach miesięcznych płatnych do 15 dnia każdego miesiąca. Zgodnie z § 6 ust. 6 umowy spłaty kredytu były dokonywane na rachunek kredytu nr 12...0000 (rachunek techniczny). W § 6 ust. 9 umowy kredytobiorcy upoważnili bank do pobierania oraz przekazywania na rachunek kredytu (rachunek techniczny), bez odrębnej dyspozycji kredytobiorcy, środków pieniężnych na spłatę kapitału, odsetek i innych należności wynikających z umowy kredytu z rachunku bieżącego konta kredytobiorców nr 87...0000 prowadzonego w banku.

Zgodnie z § 9 ust. 3 umowy kredytu po dacie rozwiązania umowy kredytu bank mógł przeliczyć całą kwotę niespłaconego kredytu na walutę krajową (przewalutowanie), według kursu sprzedaży dewiz obowiązującego w Tabeli banku w dniu przewalutowania.

Zgodnie z § 12 umowy kredytobiorcy oświadczyli, że w przypadku niewywiązania się z umowy oraz zobowiązań wobec banku w przypadku odstąpienia od umowy, poddają się egzekucji do kwoty zadłużenia 520.000,00 zł, do wysokości której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny.

W § 13 ust. 4 umowy kredytobiorcy powtórzyli oświadczenie o świadomości ryzyka kursowego związanego z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej.

Zgodnie z ust. 2 Załącznika nr 1 do umowy kredytu kredytobiorcy przystąpili do Generalnej Umowy (...) niskiego wkładu kredytów mieszkaniowych w (...) S.A. Okres ubezpieczeniowy wynosił 60 miesięcy. Składka ubezpieczeniowa w kwocie 1.279,20 zł płatna była z góry za cały okres ubezpieczenia i nie podlegała zwrotowi.

Z powodu braku wymaganego niskiego wkładu własnego powodowie zostali objęci (...) w okresie od 8 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2012 r. Jednorazowy koszt ubezpieczenia wynosił 1.279,20 PLN (k. 458).

W dniu 8 stycznia 2008 r. bank wypłacił powodom kredyt łącznie w kwocie 263.479,96 PLN (k. 472-480).

Powodowie spłacali raty kredytu wyłącznie w złotych polskich, co jest bezsporne (k. 008, 382).

Od 13 maja 2011 r. powodowie nie regulowali na bieżąco zobowiązań z tytułu umowy kredytu (k. 515-516).

Pismem z dnia 27 października 2014 r. pozwany bank wypowiedział powodom umowę kredytu w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie umowy, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia (k. 520-523). Wypowiedzenie zostało doręczone kredytobiorcom w dniu 12 listopada 2014 r. (k. 524-525).

W dniu 15 stycznia 2015 r. pozwany bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny na kwotę 96.264,12 CHF.

Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) D. A. zawiadomił o wszczęciu egzekucji przeciwko powodom. Sprawie nadano sygn. akt Km 466/15 (k. 076). Postępowanie egzekucyjne zostało zawieszona na wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia roszczenia (k. 337). W dniu 19 października 2018 r. Komornik sądowy poinformował powodów o umorzeniu postępowania egzekucyjnego (k. 356).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych do akt sprawy, które odnosiły się do kredytu udzielonego powodom, w szczególności na kserokopii wniosku kredytowego wraz z odpowiednimi oświadczeniami, umowy kredytu, regulaminu kredytu, bankowego tytułu egzekucyjnego oraz postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Wiarygodność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, Sąd również nie znalazł podstaw by je podważyć.

### ***Sąd Okręgowy zważył, co następuje:***

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, choć nie wszystkie argumenty podnoszone przez powodów były zasadne.

Podstawę prawną żądania powodów stanowił art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu nieważności umowy kredytu. Powodowie wskazali, że bank jednostronnie obciążył ich nieograniczonym ryzykiem kursowym oraz nie poinformował o tym ryzyku w momencie zawierania umowy kredytu. Wskazali również, że zawarta przez nich umowa jest sprzeczna z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego oraz z art. 353 k.c. Zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie.

Wahania, a co za tym idzie ryzyko kursowe są immanentnymi cechami kredytów w walutach obcych. Mimo możliwości spekulowania ani kredytobiorca, ani też bank nie są w stanie przewidzieć, jak będą kształtować się kursy danej waluty w przyszłości. Co więcej, ryzyko związane z kursem waluty obcej obciąża obie strony umowy kredytu. W przypadku wzrostu kursu waluty kredytobiorca, który nie zarabia w danej walucie obcej i nie spłaca kredytu w jego walucie, musi spłacić większą kwotę w złotych (co stanowi jego ryzyko), natomiast w przypadku spadku kursu waluty kredytobiorca spłaca mniejszą kwotę (co stanowi ryzyko banku).

Sąd nie podziela zarzutu powodów, że nie zostali oni poinformowani o ryzyku kursowym w momencie zawarcia umowy kredytu. Wraz z wnioskiem kredytowym w dniu 14 listopada 2007 r. powodowie podpisali oświadczenie o ponoszeniu ryzyka walutowego związanym z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej (k. 446). Analogiczne oświadczenie zawierała również w § 13 ust. 4 umowa kredytowa.

Oświadczenie to powodowie podpisali półtora miesiąca przed podpisaniem umowy kredytu. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości związanych z ryzykiem kursowym mieli wystarczająco dużo czasu na skonsultowanie się w tym zakresie ze specjalistą z dziedziny ekonomii lub prawa.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 69 Prawa bankowego. Wbrew zarzutom powodów, strony w § 1 ust. 1 umowy kredytu uzgodniły kwotę i walutę kredytu jako 122.966,33 CHF. Wyplacenie powodom kwoty w złotych po przewalutowaniu kredytu z franków szwajcarskich stanowi wyłącznie rozbieżność między walutą zobowiązania i walutą wykonania tego zobowiązania, co jednak jest zgodne z zasadą swobody umów z art. 353<sup>1</sup> k.c. Strony mogą ustalić jako walutę zobowiązania (wierzytelności) walutę obcą, a jako walutę wykonania tego zobowiązania (spłaty wierzytelności) walutę polską. Także z art. 69 ust. 2 pkt 2 i 4 Prawa bankowego wynika, że określona w umowie kredytu bankowego waluta kredytu oraz określona w tej umowie waluta spłaty kredytu nie muszą być tożsame (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2011 r., IV CSK 377/10, LEX nr 1107000, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r. V CSK 445/14, LEX nr 1751291, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2017 r., II CSK 803/16, LEX nr 2369626). W ocenie Sądu Okręgowego uzgodnienie przez strony, że kredyt zostanie wypłacony w innej walucie niż waluta kredytu nie pozostaje w sprzeczności z naturą zobowiązania, którego źródłem jest umowa kredytu, nie narusza również prawa ani zasad współżycia społecznego. Tym bardziej jeśli powodowie zdecydowali się na zawarcie umowy niskoprocentowanego kredytu walutowego w (...), żądając jednocześnie, żeby kwota kredytu była wypłacona na rachunek właściciela kredytowanej nieruchomości, której cena została wyrażona w złotych.

Nie można podzielić zarzutu powodów, że zawarta przez strony umowa kredytu narusza zasadę walutowości. Zgodnie z art. 358 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy kredytu powodów (27 grudnia 2007 r.), z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, zobowiązania pieniężne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogą być wyrażone tylko w pieniądzu polskim (zasada walutowości). Wyjątki od tego przepisu zostały przewidziane m.in. w ustawie z 27 lipca 2002 roku prawo dewizowe. W art. 9 tej ustawy w brzmieniu pierwotnym wymieniono czynności obrotu dewizowego wymagające uzyskania zezwolenia dewizowego, natomiast w art. 3 ust. 3 od obowiązku uzyskania tego zezwolenia zwolniono banki. Zgodnie z tym przepisem ograniczeń określonych w art. 9 nie stosuje się do obrotu dewizowego dokonywanego z udziałem m.in. banków, w zakresie działalności podlegającej nadzorom: bankowemu, ubezpieczeniowemu, emerytalnemu, nad instytucjami płatniczymi, instytucjami pieniądza elektronicznego, biurami usług płatniczych lub nad rynkiem kapitałowym, prowadzonej przez te podmioty na rachunek własny lub rachunek osób trzecich uprawnionych na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego do dokonania obrotu dewizowego podlegającego tym ograniczeniom. Zawarcie umowy kredytu denominowanego w walucie obcej spełnia przesłanki obrotu dewizowego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy prawo dewizowe, zgodnie z którym obrotem wartościami dewizowymi w kraju jest zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej powodującej lub mogącej powodować dokonywanie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami rozliczeń w walutach obcych albo przeniesienie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami własności wartości dewizowych, a także wykonywanie takich umów lub czynności. Czynność prawna będzie zaliczona do obrotu dewizowego, jeżeli może powodować rozliczenia w walutach obcych, a więc nie musi skutkować takimi rozliczeniami. Odnosząc się do umowy kredytu zawartej przez strony, należy wskazać, że umowa ta mogła powodować rozliczenia w walucie obcej, ponieważ powodowie mieli możliwość spłaty kredytu we frankach szwajcarskich poprzez uiszczenie raty we franku szwajcarskim bezpośrednio na rachunek techniczny prowadzony we franku szwajcarskim (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2004 roku, III CZP 10/04, OSNC 2005, Nr 6, poz. 99).

W ocenie Sądu zawarta przez strony umowa kredytu była więc ważna.

Następnie powodowie podnieśli, że umowa kredytu zawiera szereg klauzul niedozwolonych na gruncie art. 385<sup>1</sup> k.c.

Zgodnie z art. 385<sup>1</sup> k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym

cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2).

Klauzulą niedozwoloną jest zatem postanowienie umowy zawartej z konsumentem, które spełnia kumulatywnie wszystkie przesłanki: (1) nie zostało indywidualnie uzgodnione; (2) kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy; (3) nie jest postanowieniem w sposób jednoznaczny określającym główne świadczenia stron.

Niesporne w toku niniejszego postępowania było to, że powodowie zawarli umowę kredytu jako konsumenci.

Przechodząc do analizy kwestionowanych przez powodów postanowień umownych (§ 1 ust. 1, § 4 ust. 2, § 6 ust. 9, § 9 ust. 3 zd. 1, Załącznik nr 1 ust. 2, § 14 ust. 3) należy zważyć, co następuje.

Po pierwsze, § 1 ust. 1 umowy kredytu nie może zostać poddany ocenie abuzywności na gruncie art. 385<sup>1</sup> § 1 k.c. Postanowienie to odnosi się do essentialia negotii umowy kredytu, tj. jego kwoty, waluty i okresu kredytowania. Niewątpliwie również postanowienie to zostało indywidualnie wynegocjowane z kredytobiorcami, którzy we wniosku kredytowym wskazali potrzebną im kwotę w PLN, a jednocześnie wniesli o udzielenie im kredytu w (...) (k. 441).

Po drugie, zgodnie z § 4 ust. 2 umowy kredytu kredyt był wypłacony w złotych polskich po przeliczeniu kwoty określonej w § 1 według aktualnego kursu kupna dewiz, obowiązującego w Tabeli kursów walut w L. Banku w dniu wypłaty kredytu. Należy ponownie podkreślić, że kredyt został udzielony powodom (...). Tak skonstruowane postanowienie umowne nie pozwalało powodom określić, jaka kwota w złotych zostanie im finalnie wypłacona. Pozwany nie wykazał, żeby powodowie mieli roszczenie o wypłatę kredytu bezpośrednio w (...), a zatem nie mogli uniknąć przewalutowania kursami (...)/PLN z tabeli banku. Zapis o ustalaniu kursu waluty nie odwoływał się do obiektywnych wskaźników, na które żadna ze stron nie miałyby wpływu (np. poprzez uzależnienie kursu kupna banku według wzoru matematycznego od kursu kupna franka szwajcarskiego stosowanego przez NBP), lecz pozwalał bankowi na arbitralne określenie miernika wartości zobowiązania powodów. Przy tym oczywistym jest, że to nie kredytobiorcy mają wpływ na ustalanie kursu (...) w tabelach banku, niemniej jednak powinni oni na podstawie umowy kredytu być w stanie określić, jak będzie kształtowało się świadczenie banku na ich rzecz. Z tych względów należało uznać, że § 4 ust. 2 umowy kredytu kształtuje prawa i obowiązki kredytobiorców w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Skoro postanowienie to nie zostało indywidualnie wynegocjowane z powodami i nie jest postanowieniem w sposób jednoznaczny określającym główne świadczenia stron, należy uznać, że ma charakter niedozwolony.

Po trzecie, z analogicznych względów należało uznać za abuzywny § 6 ust. 9 umowy kredytu, który traktuje o sposobie spłaty rat kredytu poprzez pobieranie oraz przekazywanie na rachunek kredytu (rachunek techniczny), bez odrębnej dyspozycji kredytobiorcy, środków pieniężnych na spłatę kapitału, odsetek i innych należności wynikających z umowy kredytu. Należy jednak zauważyć, że – inaczej niż w przypadku wypłaty kredytu – zgodnie z § 20 ust. 3 Regulaminu udzielania kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych w (...) Banku S.A. (k. 462) powodowie mieli możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w (...) na rachunek techniczny prowadzony w (...), wskazany w § 6 ust. 6 umowy kredytu (k. 459). Mogli zatem uniknąć przeliczania rat po kursach stosowanych przez pozwany bank. W przypadku jednak, gdy w momencie zawarcia umowy (w tym zakresie zob. uchwałę SN z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, LEX nr 2504739) powodowie wskazali w § 6 ust. 9 umowy kredytu rachunek bieżący prowadzony w PLN, bank pobierał z ich rachunku bieżącego ratę kredytu w PLN i dokonywał operacji przewalutowania raty na rachunek prowadzony w (...). Jak słusznie podnieśli powodowie, umowa nie wskazuje, po jakim kursie zostanie przewalutowana rata, jak bank ustala ten kurs, nie wiadomo nawet czy jest to kurs sprzedaży stosowany przez pozwany bank. Wobec tego należało uznać, że § 6 ust. 9 umowy kredytu stanowi postanowienie niedozwolone.

Dodatkowo należy wskazać, że postanowienia regulujące przeliczenie kursu (...)/PLN przy wypłacie i spłacie rat kredytu nie odnoszą się do głównych świadczeń stron, stanowiąc accidentalialia negotii umowy kredytu (tak też SN w odniesieniu do kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14,

a także SN w wyroku z dnia 2 kwietnia 2015 r., I CSK 257/14, LEX nr 1710338, czy SA w W. w wyroku z dnia 12 czerwca 2013 r., VI ACa 1691/12, LEX nr 1448925

Po czwarte, żądając stwierdzenia abuzywności § 9 ust. 3 zd. 1 umowy kredytu kredytobiorcy w istocie domagają się przeprowadzenia przez Sąd kontroli abstrakcyjnej, oderwanej od stanu rozpatrywanej sprawy. Należy bowiem zauważyć, że po wypowiedzeniu umowy kredytu bank nie przeliczył kwoty niespłaconego kredytu na walutę krajową – zadłużenie powodów pozostało wyrażone we frankach szwajcarskich.

Po piąte, za nieuzasadniony należy uznać zarzut dotyczący abuzywności postanowień określających ubezpieczenie niskiego wkładu własnego ( (...)) zawartych w ust. 2 Załącznika nr 1 oraz w § 14 ust. 3 umowy kredytu. Na wstępie należy zaznaczyć, że powodowie nie wykazali, że (...) było w ich przypadku przedłużane. Zatem § 14 ust. 3 ponownie stanowiłby przejaw kontroli abstrakcyjnej, zamiast kontroli incydentalnej konkretnej sprawy. Pozwany słusznie wskazuje, że dzięki (...) powodowie uzyskali wyższą kwotę kredytu, mimo braku zainwestowania w nieruchomości wymaganego wkładu własnego. W tym zakresie możliwość zabezpieczenia umowy kredytu (...) nie wzbudza wątpliwości – bank ubezpiecza się od ryzyka niespłacenia kredytu, a kredytobiorca zaciąga kredyt w wyższej wysokości, mimo braku wniesienia środków własnych. Niemniej jednak niewątpliwie kwestionowane postanowienie nie odnosi się do głównych świadczeń stron, a pozwany nie wykazał, że postanowienie to było negocjowane z konsumentami. Należy zauważyć, że powodowie wraz ze złożeniem wniosku kredytowego w dniu 14 listopada 2007 r. podpisali oświadczenie, w którym oświadczyli m.in., że wyrażają zgodę na prowadzenie działań regresowych przez ubezpieczyciela w przypadku wypłacenia pozwanemu bankowi odszkodowania z tytułu ubezpieczenia spłaty udzielonego im kredytu mieszkaniowego oraz zobowiązują się do zwrotu kwoty równej wypłaconemu odszkodowaniu (k. 445). Jednorazowa opłata z tytułu (...) i okres ubezpieczenia były wyraźnie określone w ust. 2 Załącznika nr 1 do umowy kredytu. Powodowie zostali należycie poinformowani o zasadach związanych z (...), w szczególności co do mechanizmu działania ubezpieczenia (w tym podmiotu ubezpieczonego, jakim był bank). W ocenie Sądu Okręgowego nie można uznać kwestionowanych przez powodów postanowień za abuzywne.

Reasumując, w ocenie Sądu, postanowienia zawarte w § 4 ust. 2 oraz § 6 ust. 9 umowy kredytu stanowią niedozwolone postanowienia umowne w zakresie, w jakim bank arbitralnie ustalał kursy wymiany (...)/PLN, po których przeliczał zobowiązanie powodów. Postanowienia umowy spełniają przesłanki z art. 385<sup>1</sup> k.c., są sprzeczne zarówno z dobrymi obyczajami jak i naruszają interesy powodów w rażący sposób.

Wbrew twierdzeniom powodów abuzywność powyższych klauzul nie świadczy o tym, że umowa kredytów zawarta przez powodów jest nieważna. W myśl art. 385<sup>1</sup> § 2 k.c., jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Jak wskazano powyżej, niedozwolone postanowienia umowne stanowią jedynie *accidentalia negotii* umowy kredytu, a zatem bez nich umowa kredytu może trwać bez żadnych przeszkód. Kredyt powodów pozostaje wówczas zobowiązaniem wyrażonym w (...), a kredytobiorcy mają możliwość wykonywania umowy (tj. wypłaty transz kredytu i spłat rat kredytu) w (...). Natomiast w zakresie dokonanych przez pozwanego przeliczeń kursowych przy wypłacie transz i spłacie rat kredytu przez powodów w złotych, właściwym będzie zastosowanie średniego kursu NBP z dnia wymagalności roszczenia, zgodnie z art. 358 § 2 k.c.

Żądanie powodów dotyczyło pozbawienia wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.), to powodowie mieli za zadanie wykazać, że wysokość świadczenia, do którego uiszczenia są zobowiązani jest inna (niższa) niż wynikająca z bankowego tytułu egzekucyjnego. Powodowie nie musieli przy tym wykazać dokładnej wysokości nienależnie pobranych świadczeń przez pozwanego, lecz jedynie istnienie nieprawidłowości w mechanizmie kreującym wysokość ich zobowiązania. W ocenie Sądu powodowie zdołali wykazać, iż do takich nieprawidłowości dochodziło poprzez stosowanie abuzywnych mechanizmów przeliczeń kursowych. Na pozwanym spoczywał obowiązek wykazania, iż zarówno przeliczenie na (...) kwoty wypłaconego kredytu, jak i przeliczenie na złoty polski pobieranych rat oraz kwoty ostatecznego zadłużenia po wypowiedzeniu umowy, zostało dokonane według przejrzystych reguł, bez zawyżania świadczeń powodów. Pozwany nie zgłosił weryfikowalnego dowodu na tę okoliczność. Stąd też, z przyczyn podanych powyżej uznać należało, iż zobowiązanie

powodów nie było ustalane w sposób prawidłowy, a tym samym również kwota zadłużenia, na którą wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny nie została wskazana prawidłowo. Na podstawie materiału dowodowego przedstawionego przez obie strony, Sąd nie miał możliwości ustalenia o ile faktycznie zadłużenie to zostało zawyżone.

Wobec powyższego Sąd orzekł o pozbawieniu w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego w dniu 15 stycznia 2015 r. przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. przeciwko W. L. i D. L., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Referendarza Sądowego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w W. z dnia 4 marca 2015 r. w sprawie o sygnaturze II Co 182/15.

***O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty procesu poniesione przez powodów składały się: opłata od pozwu w wysokości 1000 zł (art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), opłaty od pełnomocnictw 4 x 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego – 10 800 zł (§ 2 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800), z tego względu od (...) Bank (...) S.A. zasądzono solidarnie na rzecz W. L. i D. L. kwotę 11.868 zł.***